

første det, at Lovforslaget om Medhjælp til Sogneraadenes Formænd, der hidtil har været midlertidigt, nu bliver vedvarende. Denne Forandring hilser jeg med Tilfredshed, og jeg kan bemærke, at jeg ved tidligere Lejligheder har udtalt Ønske i den Retning. Den anden Hoveddel af Forslaget gaar ud paa, at Medhjælpssummens Maksimum forhøjes fra 30 Ø. til 60 Ø. pr. Indbygger og fra 500 Kr. til 1 000 Kr. Det er det dobbelte af, hvad der har været gældende i de senere Aar, og jeg tror, det vil kunne tilfredsstille de mindre Kommuner og de mellemstore Kommuner. Derimod er jeg ikke sikker paa, at det vil kunne tilfredsstille de større Kommuner. Disses Administrationsudgifter vil sikkert overstige de 1 000 Kr., idet Forholdet mange Steder i de større Landkommuner er blevet dette, at der enten er bygget et Kommunehus eller indrettet et Hus, som de havde i Forvejen, til Bolig for en Kommunebogholder, som samtidig er Kasserer for Sogneraadet, og det siger sig selv, at i de større Kommuner, hvoraf nogle jo ogsaa har købstadmæssig Karakter, vil disse 1 000 Kr. ikke kunne slaa til. Men jeg gaar selvfølgelig ud fra, at i saadanne Tilfælde maa Sogneraadene kunne søge Amsraadens Billigelse af, at Udgiften forhøjes.

Jeg kan hermed slutte mine Udtalelser. Jeg skal ikke komme ind paa Slutningen af Folketingets Betsænkning, hvor Socialdemokratiet gennem dets Udvalgsmedlemmer har fremsat forskellige Ønsker; de har ikke stillet noget Ændringsforslag, og jeg gaar derfor ud fra, at Socialdemokratiets Stilling her er den samme som i Folketinget, at det vil stemme for Lovforslaget og afvente det Tidspunkt, da en Revision af Loven om Landkommunernes Styrelse kommer under Debat. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Fremme.

A. P. Hansen: Jeg kan ikke ligesom den sidste ærede Taler hilse dette Forslag med Tilfredshed. Det kan jeg for mit Vedkommende langt fra gøre. Den højtærede Minister kom i sin Forelæggelsestale ikke ind paa de Love, som har været gældende i de sidste 5 Aar, de midlertidige Love, hvorefter Kommunalbestyrelserne bemyndigedes til at tilstaa deres Formænd det Vederlag, som de selv maatte finde passende, uden at ansøge Amsraadet derom. Jeg kunde i denne Forbindelse have Lyst til at spørge, om der findes Kommunalbestyrelser, som har misbrugt denne Bemyn-

digelse, siden man skal tilbage til den gamle Ordning, at man skal ansøge Amsraadet om Tilladelse til at yde Vederlag til Sogneraadformændene udover det i Loven fastsatte Beløb, nu 60 Ø. pr. Indbygger, dog ikke udover 1 000 Kr. I Landkommunalloven af 1867 var det oprindeligt fastsat, at der intet Vederlag maatte ydes, men efterhaanden er man sluppet forholdsvis let, synes jeg, over det, idet man først har tilladt en vis Ydelse og siden simpelt hen har fordoblet denne; først fastsatte man 15 Ø. pr. Indbygger, dog ikke over 250 Kr., derefter 30 Ø., dog ikke over 500 Kr., og nu foreslaar man endelig 60 Ø. pr. Indbygger, dog ikke over 1 000 Kr. Det synes altsaa, som om man paa dette Omraade blot behøver at fordoble Tallene, for at Retfærdigheden kan ske Fyldest.

Naar det er med en vis Beklagelse, jeg ser paa dette Lovforslag, er det, fordi de fleste Mennesker, som ikke har med Sogneraadsvirksomhed at gøre, i alt Fald ikke er Sogneraadformænd, vel knap aner, hvilket byrdefuldt Hverv dette er. Der findes indenfor Kommuner af begrænset Omfang adskillige Sogneraadformænd, der betragter det som en Æressag selv at udføre alt det Arbejde, som paahviler dem, men det er jo givet, at selv i en Kommune, der har 2 000—3 000 Indbyggere, vil ingen Sogneraadformand kunne udføre dette Arbejde for det Vederlag, der bliver tilstaaet ham her. Følgen deraf vil utvivlsomt blive, at Sogneraadformændene vil frasige sig en hel Del af det Arbejde, de hidtil har haft, saaledes at Kommunen kommer til at betale for det. Og der er ingen Tvivl om, at det Vederlag, Kommunerne saa kommer til at yde, vil blive betydeligt større end det, de hidtil har ydet Sogneraadformændene, der har sat en Ære i selv at udføre Arbejdet og have Indseende med det hele. Jeg kan udtale i denne Forbindelse, at der findes mange Sogneraadformænd, ogsaa blandt det ærede Medlems Meningsfæller, som betragter det som det bedste, noget af det ideale, at Sogneraadets Formand selv kan udføre alt Arbejdet. Han kommer derved ind i alle Enkeltheder, kender det hele og kan ved enhver given Lejlighed give dels Sogneraadets Medlemmer dels andre af Kommunens Beboere, som kommer og søger Oplysninger, de ønskede og fornødne Oplysninger. Naar man derimod fordeler Virksomheden paa flere Hænder, vil Forholdet blive det, at Sogneraadets Formand vel har en Forpligtelse til at være inde i alting, men han vil mangle de Forudsæt-